

Not 25

Högsta förvaltningsdomstolen meddelade den 14 juni 2023 följande beslut (mål nr 7049-21).

Bakgrund

1. För att en starkströmsledning ska få byggas eller användas krävs tillstånd (nätkoncession). Nätkoncession får meddelas endast om anläggningen är lämplig från allmän synpunkt.

2. Energimarknadsinspektionen avslog Affärsverket svenska kraftnäts ansökan om nätkoncession för linje för en 420 kV luftledning från Ekhyddan till Nybro i Kalmar län.

3. Affärsverket svenska kraftnät överklagade beslutet till regeringen.

4. Regeringen upphävde Energimarknadsinspektionens beslut och lämnade tillbaka ärendet till Energimarknadsinspektionen för ny prövning.

Yrkanden m.m.

5. *De sökande* ansöker om rättsprövning av regeringens beslut och yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska fastställa Energimarknadsinspektionens beslut alternativt upphäva regeringens beslut.

Skälen för avgörandet

6. Av 1 och 3 §§ lagen (2006:304) om rättsprövning av vissa regeringsbeslut framgår att en enskild får ansöka hos Högsta förvaltningsdomstolen om rättsprövning av sådana beslut av regeringen som innefattar en prövning av den enskildes civila rättigheter eller skyldigheter i den mening som avses i artikel 6.1 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

7. Regeringens beslut att upphäva Energimarknadsinspektionens beslut och att lämna tillbaka ärendet till myndigheten för ny prövning innefattar inte en prövning av sökandenas civila rättigheter eller skyldigheter och kan således inte bli föremål för rättsprövning. Ansökningarna om rättsprövning ska därför avvisas.

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande

Högsta förvaltningsdomstolen avvisar ansökningarna om rättsprövning.

I avgörandet deltog justitieråden *Jermsten, Bull, Jönsson, Haggren* och *Nilsson*. Föredragande var justitiesekreteraren Olof Holm.

Regeringen (Infrastrukturdepartementet, 2021-09-16):

Energimarknadsinspektionen har avslagit Svenska kraftnäts ansökan om nätkoncession för linje eftersom Energimarknadsinspektionen bedömt att Svenska kraftnät inte har visat att verksamheten uppfyller kraven på lämplig lokalisering i kombination med bästa möjliga teknik.

Anläggande och drift av luftledningar kan ge negativa miljöeffekter på arter och livsmiljöer. Upptagande och röjning av skogsgatan förändrar den lokala livsmiljön och ledningen kan bland annat utgöra en påflygningsrisk

för fåglar. Svenska kraftnät har framhållit att risken för fågelkollisioner är förhållandevis outhärdad i transmissionsnätet. Länsstyrelsen i Kalmar län har påtalat att det finns indikationer på påverkan.

Det ankommer på verksamhetsutövaren att visa att en verksamhet kan tillåtas samt att skaffa sig den kunskap som krävs. Länsstyrelsen i Kalmar län har angett att det underlag som Svenska kraftnät kommit in med i ärendet inte är tillräckligt för att bedöma påverkan på arter och habitat. Regeringen gör ingen annan bedömning. Utan kunskap om de risker den planerade verksamheten medför är det inte möjligt att avgöra om verksamheten kan tillåtas eller om de av Svenska kraftnät föreslagna skyddsåtgärderna är tillräckliga.

En sådan brist bör inte läkas genom kompletteringar vid överinstansen. Svenska kraftnät har inte heller presenterat något sådant underlag i ärendet hos regeringen.

Energimarknadsinspektionen har i sitt beslut angett att ärendet är möjligt att pröva materiellt men har avslagit ansökan om nätkoncession med hänsyn till bristande underlag. Regeringen bedömer att det vid sidan av den bristande redovisningen av påverkan på arter och habitat finns tillräckligt underlag för att fatta beslut i ärendet. Ärendet bör därför lämnas tillbaka till Energimarknadsinspektionen för ny prövning.

– Regeringen upphäver Energimarknadsinspektionens beslut och lämnar ärendet tillbaka till Energimarknadsinspektionen för ny prövning.